

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології і перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора

«___» _____ 2016 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Вступ до перекладознавства»

Галузь знань: 0203 «Гуманітарні науки»
Напрямок підготовки: 6.020303 «Філологія»

Курс – 2 Семестр – 4

Аудиторні заняття	– 51	Екзамен	– 4 семестр
Самостійна робота	– 54		
Усього (годин/кредитів ECTS)	– 105/3,5		

Індекс Н 8-6.020303/15-4.19

СМЯ НАУ НП 12.01.03-01-2016

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 2 з 9	

Навчальну програму дисципліни «Вступ до перекладознавства» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-8-6.020303/15 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за напрямом підготовки 6.020303 «Філологія» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

доцент кафедри
англійської філології і перекладу _____ А. Сітко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри напряму підготовки 6.020303 «Філологія» – кафедри англійської філології і перекладу, протокол №__ від «__» _____ 2016 р.

Завідувач кафедри _____ С. Сидоренко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового Гуманітарного інституту, протокол №__ від «__» _____ 2016 р.

Голова НМРР _____ С. Ягодзінський

УЗГОДЖЕНО

Директор НН ГМІ

_____ А. Гудманян

«__» _____ 2016 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 3 з 9	

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі філології.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з специфікою професії перекладача, розвитком і сучасним станом вітчизняного та зарубіжного перекладознавства, основними формами, видами та жанрами перекладу, лексичними, граматичними, жанрово-стилістичними та прагматичними проблемами перекладу, трансформаційними процесами як суттю процесу перекладу, основами перекладу текстів різних галузей науки та техніки. Загалом студенти повинні вміти висловлювати думки влучно і в темпі, достатньому для підтримання ефективного спілкування, вміти керувати собою і професійно триматися в аудиторії, володіти високою культурою мови і поведінки, бути духовно розвиненими, інтелігентними та ерудованими особистостями, підготовленими до ефективного надання перекладацьких послуг і конкурентоздатними спеціалістами на цьому ринку.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів з історією розвитку і становлення перекладознавства як науки;
- ознайомлення студентів зі специфікою професії перекладача та її відмінністю від інших видів професійної діяльності;
- засвоєння лексико-граматичних трансформацій,
- опанування культури мовлення і способів самостійної підготовки до подальшої ефективної професійної діяльності.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- особливості перекладацької діяльності,
- предмет і завдання теорії перекладу, структуру основні перекладацькі поняття і терміни,
- способи досягнення адекватності при перекладі,
- сутність і класифікацію трансформаційних засобів, і перекладацький ефект, який кожен з них зумовлює,
- теорію «хибних друзів перекладача»,
- лексико-граматичні особливості перекладу текстів різних жанрів,
- прийоми та способи перекладу термінів та інших розрядів лексики,
- особливості галузевого перекладу,
- актуальні проблеми перекладознавства.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 4 з 9	

Вміти:

- застосовувати теорію, вміння і навички, одержані на лекційних заняттях, в процесі письмового і усного перекладу,
- перекладати письмово різностильові тексти,
- виступати з повідомленнями за обраною тематикою, добирати фактичний матеріал для курсових і дипломних робіт.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля №1 **«Перекладознавство. Основні поняття і терміни»**,

– навчального модуля №2 **«Основи галузевого перекладу»**, кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Вступ до галузевого перекладу» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Вступ до мовознавства» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Практика перекладу галузевої літератури», «Теорія перекладу» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Перекладознавство. Основні поняття і терміни»

Тема 2.1.1. Перекладознавство як наукова дисципліна

Переклад – одна з важливих форм міжкультурних взаємин. Перекладознавство як наукова дисципліна. Значення перекладу для розвитку світової культури. Мета та завдання перекладознавства.

Тема 2.1.2. Історичні аспекти перекладознавства. Історія зарубіжного перекладу.

Переклад у стародавньому світі. Переклад у середні віки. Переклад у добу Відродження. Переклад у добу класицизму, романтизму та постромантизму. Переклад у ХХ столітті. Життєвий та творчий шлях Лівія Андроніка, Святого Блаж. Ієроніма Стридонського (Софроніка), Е. Доле, Ф. Шлеєрмахера та їхній внесок до теорії та практики перекладу.

Тема 2.1.3. Історія вітчизняного перекладу.

Переклад на теренах Київської Русі. Переклад у Російській імперії. Зародження перекладацької думки на Україні. Переклад на Україні у ХІХ столітті. Переклад на Україні у ХХ - ХХІ столітті.

Тема 2.1.4. Принципи типології перекладу.

Типологізація перекладів за : співвідношенням типів мови перекладу і мови оригіналу; характером суб'єкта перекладацької діяльності і його відношенням до автора тексту, що перекладається; типом перекладацької сегментації і способом переробки перекладацького матеріалу; формою презентації тексту перекладу і тексту оригіналу; характером відповідності

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 5 з 9	

тексту перекладу тексту оригіналу; жанрово - стилістичними особливостями і жанровою приналежністю перекладного матеріалу; повнотою і типом передачі смислового змісту оригіналу; основними функціями; первинністю тексту - оригіналу; типом адекватності.

Тема 2.1.5. Жанрово-стилістична класифікація перекладів.

Поняття функціонального стилю. Різновиди перекладу залежно від жанру перекладеного тексту. Семантичний об'єм поняття «художність», специфіка цього поняття для кожного функціонального стилю. Класифікація текстів щодо їх перекладацьких особливостей.

Тема 2.1.6. Види усного перекладу. Типологія усного послідовного перекладу.

Спільні та відмінні риси усного та письмового перекладу. Послідовний переклад. Кіно- та відео переклад. Реферативний переклад. Переклад слайдів. Синхронний переклад. Абзацно-фразовий переклад (АФП). Неофіційний двосторонній переклад без запису. Офіційний двосторонній переклад без запису. Двосторонній переклад (під запис). Переклад монологічного мовлення під запис. Переклад з аркушу.

Тема 2.1.7. Перекладацькі трансформації. Лексичні трансформації при перекладі.

Проблема виокремлення перекладацьких трансформацій у перекладознавстві. Визначення перекладацької трансформації. Причини використання перекладацьких трансформацій. Проблеми класифікації перекладацьких трансформацій. Лексичні трансформації.

Тема 2.1.8. Граматичні трансформації при перекладі.

Граматичні трансформації. Комплексні лексико-граматичні трансформації. Помилки через недотримання міри перекладацьких трансформацій.

2.2. Модуль № 2 «Основи галузевого перекладу»

Тема 2.2.1. Лексичні проблеми галузевого перекладу.

Переклад слів-реалій. Переклад «Фальшивих друзів перекладача» та безеквівалентної лексики. Переклад власних назв. Переклад іншомовних слів. Переклад аббревіатур. Переклад фразеологічних одиниць. Переклад «гри слів» та каламбурів. Переклад міфологічних алюзій. Переклад діалектизмів, неологізмів, просторіч, аргі, вульгаризмів.

Тема 2.2.2. Письмовий переклад. Специфіка письмових жанрів.

Технічний переклад та його види. Переклад видів технічної літератури. Вимоги, які висуваються до науково-технічного перекладу. Вимоги до технічного перекладача. Проблеми технічного перекладу.

Тема 2.2.3. Науково-технічний переклад та його види.

Сучасна англійська технічна термінологія та її специфіка. Терміни. Джерела виникнення термінів. Структурна класифікація термінів. Способи перекладу термінів. Вимоги до технічного перекладача.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 6 з 9	

Тема 2.2.4. Переклад англомовної економічної літератури.

Сучасна англомовна економічна терміносистема та її специфіка. Переклад економічної термінології. Вимоги до перекладача економічних текстів.

Тема 2.2.5. Переклад англомовної медичної літератури.

Сучасна англомовна медична терміносистема та її специфіка. Джерела поповнення медичної термінології. Специфіка англомовних термінів-епонімів. Переклад медичної термінології.

Тема 2.2.6. Переклад англомовної юридичної літератури.

Юридичний переклад. Види юридичного перекладу. Юридичні терміни. класифікація юридичних термінів. Переклад юридичної термінології. Правила оформлення перекладу юридичних документів. Труднощі юридичного перекладу.

Тема 2.2.7. Переклад англомовної військової та громадсько-політичної літератури. Методологія перекладу.

Переклад англомовної військової літератури. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Переклад газетно-інформативних матеріалів. Метод, прийом, тактика та технологія перекладу. Категорії перекладу. Стратегія перекладу. Класифікації перекладацьких стратегій. Вибір стратегії перекладу тексту. Алгоритм операційної діяльності перекладача.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Гудмания А.Г. Вступ до галузевого перекладу : практикум для студентів спеціальності “Переклад” / А.Г. Гудмания, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. – К. : Аграр Медиа Групп, 2014. – 257 с.

3.1.2. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу / А. Я. Коваленко. – К. : ІНКООС, 2002. – 320 с.

3.1.3. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров . – М. : Высш. шк., 2001. – 250 с.

3.1.4. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика / Я. И. Рецкер. – М. : Международные отношения, 2007. – 216 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Алексеева И.С. Профессиональное обучение переводчика / И.С. Алексеева. – СПб.: Союз, 2001. – 288 с.

3.2.2. Білозерська Л. П. Термінологія та переклад : Навч. посібник для студ. філолог. напряму підготовки / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 232 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 7 з 9	

3.2.3. Климзо Б.Н. Ремесло технического переводчика / Б.Н. Климзо. – М.: Валент, 2006. – 508 с.

3.2.4. Мирам Г. Переводные картинки. Профессия: переводчик. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2001. – 336 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 9 з 9	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				